

ИЗИСКВАНИЯ
ЗА РЕЖИМА НА ОБСЛУЖВАНЕ НА
СМЕТКИ НА АДМИНИСТРАТОРИ НА ПУБЛИЧНИ ВЗЕМАНИЯ

I. Сметки на администратори на публични общински вземания – общи положения

1. Сметки на администратори на публични общински вземания (наричани по-нататък сметки 7311) са сметки с идентификатор за вид сметка 84, за които се прилага код 7311 (кодът по т. 4 от съвместно указание на МФ и БНБ ДДС № 04/2022 г.) и кодът на съответната община/район (кодът по т. 6 от ДДС № 04/2022 г.).

2. Въз основа на съвместно писмо/указание на МФ и БНБ за събиране на общински публични вземания могат да се прилагат сметки с друг идентификатор за вид сметка 8х, когато такива вземания се събират от администратори на публични вземания, които не са общини или общински структурни звена.

3. Сметки 7311 се откриват и закриват от съответната обслужваща банка въз основа на писмо на МФ. Откриването, закриването и смяната на обслужващата банка на сметки на администратори на публични общински вземания се извършва с писмо на МФ, доколкото не е определено друго със съвместно указание на МФ и БНБ, въз основа на отправено искане от общината (когато общински звена ще администратират чрез такива сметки публични общински вземания), от съответния администратор на публични общински вземания (когато не е община) или по инициатива на МФ.

4. Сметки 7311 се обслужват от банката, обслужваща сметка 7304 на общината, към която се централизират средствата от сметка 7311. Изключение се допуска въз основа на писмо на МФ, когато сметка 7311 е на администратор на общински вземания, който не е съответната община/общинска структура или когато сметка 7311 се открива на територията на район на общината, обслужван от друга банка.

5. Сметки 7311 са безлихвени и с режим на ежедневна централизация към сметка 7304 на съответната община, доколкото не е определено друго със съвместно указание на МФ и БНБ.

6. При администрирането на публични общински вземания за съответната община се открива и прилага една двойка сметки 7311 (съгласно т. 12 и раздел II от това приложение), освен в следните случаи:

а) за Столична община;

б) когато на администратор на публични вземания, различен от съответната община изрично е възложено по силата на закон събирането на публични вземания на общината;

в) когато въз основа на писмо на МФ е открита допълнителна сметка 7311 на община, невключена в СЕБРА, за целите на отчитане и централизиране на събираните чрез сметки 7304 приходи от администрирани от различни общински звена вземания (общински вземания, които не се внасят директно по сметка 7311 от задължените лица);

г) в други случаи, определени от МФ, произтичащи от законови промени в режима на администриране на местни данъци и такси.

7. Чрез сметки 7311 се извършва възстановяването (след прилагане на съответните процедури по прихващане) на надвнесени или погрешно внесени публични общински вземания – директно, чрез изтегляне в брой или чрез превеждане на сумата по друга сметка, от която се изплащат сумите на съответните лица (включително чрез превеждане по

техническа или друга сметка на общината, администратора на общински вземания или друга бюджетна организация на суми за последващо възстановяване на съответните лица).

8. Възстановяване на надвнесени или погрешно внесени публични общински вземания може да се извърши чрез СЕБРА вместо от сметка 7311, доколкото това е предвидено при включването в СЕБРА на общината/администратора на публични общински вземания.

9. По сметки 7311 може да се внасят и други приходи – наеми, продажби на нефинансови активи и др. – пряко от съответните лица или чрез внасяне в брой/превеждане от сметка на събрани от общински разпоредител с бюджет такива суми. Тази възможност се прилага, освен ако не е определено друго с писмо/указание на МФ или съвместно писмо/указание на МФ и БНБ.

10. По тези сметки не може да постъпват суми, представляващи трансфери и временни безлихвени заеми между бюджетни организации, помощи и дарения, операции по покупко-продажба на валута, суми, представляващи възстановяване на разходи по смисъла на § 1, т. 31 от ЗПФ, както и всички други постъпления и операции, които се включват в частта на финансиране на бюджетното салдо по смисъла на § 1, т. 40 от ЗПФ.

11. Когато титуляр на сметка 7311 е община или друг администратор на публични вземания, чиито сметки могат да бъдат обект на заповест съгласно Гражданския процесуален кодекс, или на друго нормативно основание, обслужващата банка може да налага заповест за плащанията и тегленето на суми в брой от тази сметка, с изключение на служебната операция на банката по централизирането на средствата по сметка 7304 на съответната община (сметката-получател на средствата от сметка 7311).

12. За сметки 7311 се прилага режим на обслужване чрез прилагане на двойка сметки 7311, едната от които е сметка за нето-постъпления, а другата сметка е дебитно-контролираща сметка. Конкретните аспекти на режима на сметки 7311 и изискванията за обслужване са регламентирани по-детайлно в **раздел II** от това приложение:

13. При смяна на обслужващата банка поемането за обслужване на сметка 7311 от новоизбраната банка се извършва считано от първия работен ден на месеца. Не се допуска смяна на обслужваща банка текущо през месеца.

14. При смяна на обслужващата банка сметка 7311 се закрива в досегашната обслужваща банка на датата, определена в писмото на МФ за прекратяване на обслужването на сметка 7311.

15. Когато сметка 7311 се обслужва от банка, различна от банката, обслужваща съответната сметка 7304 (сметка 7304, по която се централизират сумите от такава сметка 7311) съответната община е отговорна за своевременното уведомяване на обслужващата сметка 7311 банка при промяна на обслужващата банка на съответната сметка 7304.

16. Не се допуска титуляр на сметка 7311 да бъде лице, различно от съответната община/съответното общинско звено, на което е възложено събирането на местни данъци, освен когато със закон изрично е предвидено администриране на местни данъци да се извършва от друга бюджетна организация.

II. Режим на обслужване и изисквания за сметка 7311

17. Сметки 7311 се откриват като двойка взаимосвързани сметки 7311:

а) „сметка за нето-постъпления“ - използва се за внасяне по нея на дължимите от лицата суми по публични общински вземания, възстановяване на надвнесени или погрешно внесени такива суми, както и за извършването на корективни и други операции, пряко свързани с конкретни преводи (корекции на грешки и др.);

б) „дебитно-контролираща сметка“ - използва се за целите на ежедневната централизация към съответната сметка-получател, както и за процедурата на директен дебит/служебно задължаване от обслужващата банка на съответната сметка 7304 (сметката-получател на средствата от централизацията или друга предвидена сметка).

18. При обслужването от една банка на повече от една сметка 7311 за отчитане на нето-постъпления в полза на съответната община към всяка *сметка за нето-постъпления* се обособява по една отделна *дебитно-контролираща сметка*. МФ може да даде съгласие за прилагане на една обща дебитно-контролираща сметка за съответните сметки за нето-постъпления, в случай, че общината и обслужващата банка не възразяват за прилагането на такъв подход.

19. При обслужването на сметки 7311 не се допуска:

а) директно внасяне на суми по *дебитно-контролиращата сметка*. Ако са налице такива преводи, банката служебно ги прехвърля по *сметката за нето-постъпления*, по която е следвало да постъпи съответния превод.

б) при прилагане на процедурата на директен дебит/служебно задължаване на сметка 7304 в случаите на недостиг на средства - сумите да се превеждат по сметка, различна от съответната *дебитно-контролиращата сметка*. При наличието на такива случаи банката, обслужваща сметката, срещу която е насочено искането за директен дебит, го отхвърля.

в) извършване от банката, обслужваща сметка 7311 на служебни операции по сметка 7311 по прихващане с нейно вземане срещу общината. Банката може да приложи такива служебни операции спрямо сметка 7304, където се централизират сумите от сметка 7311. Прихващане за сметка на средства по сметки 7311 може да се извършва от банката, доколкото съответната сметка 7304 не се обслужва от нея.

20. Поради ежедневния режим на централизация обичайно съответната двойка сметки 7311 ще е с нулево салдо (салдата на *сметката за нето-постъпления* и *дебитно-контролиращата сметка* ще са равни, но с различен знак – едната ще е с дебитно, а другата - с кредитно салдо). Наличието на кредитно салдо е индикация за наличие на средства, които не са централизирани към края на деня, а на дебитно салдо – че са възстановени суми над постъпилите за деня.

21. *Сметката за нето-постъпления* може да бъде с дебитно салдо - в случаите, когато плащанията по възстановяване на надвнесени или погрешно внесени суми надвишават постъпленията за периода от началото на годината до съответната дата. При това положение съответната *дебитно-контролиращата сметка* ще бъде с кредитно салдо.

22. При процедурите на годишното приключване на банковите сметки на бюджетните организации салдата на съответната двойка сметки 7311 се зануляват, като сметките се приключват една с друга (аналогично се процедира при закриване на сметката). В началото на годината *сметката за нето-постъпления* и *дебитно-контролиращата сметка* се откриват с нулеви салда.

23. Обслужващата банка на сметка 7311 с дебитно-контролираща сметка подава информация във *форма 92-позиция 1.f* от *Приложение № 3* на *ДДС № 04/2022 г.* за салдото на дебитно-контролиращата сметка (когато се закрива сметка 7311 банката посочва салдото на дебитно-контролиращата сметка към датата на закриване на сметка 7311 преди операцията по зануляването на двойката сметки).

24. В позицията на *форма 92* за салдото на сметки 7311 се посочва компенсираното салдо на сметка 7311 - разликата между салдото на *сметката за нето-постъпления* и салдото на *дебитно-контролиращата сметка*, която обичайно ще е равна на нула.

25. При смяна на обслужващата банка текущо през годината досегашната обслуж-

ваща банка при закриването на сметка 7311 предоставя информация на титуляря за сумата, посочена от банката във *форма 92-позиция I.f* от *Приложение № 3* на *ДДС № 04/2022 г.* към датата на закриване на сметката преди зануляването на *сметката за нето-постъпления* и *дебитно-контролиращата сметка*, който от своя страна я предоставя на новата обслужваща банка за включване в подаваната от нея за *форма 92-позиция I.f* от *Приложение № 3* на *ДДС № 04/2022 г.* информация за новооткритата сметка 7311.

26. Новата обслужваща банка отразява информацията по т. **25** като задължава и заверява двойката сметки 7311 с тази сума (дебитиране на *дебитно-контролиращата сметка* срещу кредитиране на *сметката за нето-постъпления*, когато отчетената от предишната банка сума в *позиция I.f* от *Приложение № 3* на *ДДС № 04/2022 г.* е положително число или обратна операция при отрицателна сума).

27. Изискванията на т. **25** и **26** не се прилагат при смяна на обслужващата банка от 01 януари на следващата година.

28. Не се допуска извършването на операции по нареждане на титуляря, изразяващи се в едновременно заверяване (задължаване) на сметката за нето-постъпления срещу задължаване (заверяване) на дебитно-контролиращата сметка, както и едновременното задължаване и заверяване на сметката за нето-постъпления или дебитно-контролиращата сметка.

Б. Сметки на администратори на публични държавни вземания

III. Сметки на администратори на публични държавни вземания в банки

29. Режимът на сметките на администратори на публични вземания се определя със съвместно писмо/указание на МФ и БНБ.

30. Доколкото не е определено друго, сметката на администратор на публични вземания, обслужвана от банка е със следния режим на обслужване:

а) чрез една сметка на съответния администратор на публични вземания се извършват всички операции по администриране на публичните държавни вземания – внасяне на суми и възстановяване на надвнесени/погрешно внесени суми, както и операциите по централизация и хранване при недостиг на средства на сметката чрез съответната сметка в БНБ;

б) сметката е с режим на ежедневна централизация;

в) възстановяването на надвнесени или погрешно постъпили суми се извършва по един от следните два начина:

- от същата сметка в рамките на постъпленията за деня, а при недостиг - чрез задължаване на съответната сметка в БНБ чрез процедурата на служебно инициране от банката на директен дебит;

- чрез инициране от съответния администратор на публични държавни вземания на плащания чрез код в СЕБРА, обслужван от банката или от друга обслужваща организация.

31. По отношение на режима за централизация и теглене на суми от сметка в БНБ МФ може да определи (след съгласуване с БНБ) сумите по централизация да се превеждат по една сметка в БНБ, а за тегленето на суми при недостиг на средства по обслужваната в банка сметка за публични държавни вземания да се използва друга сметка в БНБ.

32. По реда на *чл. 155, ал. 1, т. 1* от ЗПФ МФ може да определи чрез една сметка в банка на администратор на публични вземания или на негово структурно звено да се администрират публични държавни вземания за повече от един бюджет/получател на тези постъпления, като средствата се централизират към една сметка в БНБ.

IV. Сметки на администратори на публични държавни вземания в БНБ

33. Режимът на обслужвани от БНБ сметки на администратори на публични държавни вземания се съгласува между МФ и БНБ.

34. По реда на *чл. 155, ал. 1, т. 1* от ЗПФ МФ може да определи публични държавни вземания, администрирани в полза на повече от един бюджет/получател на средствата да се внасят/централизират по само една сметка в БНБ.

35. Аналогично, за възстановяването на надвнесени или погрешно внесени по сметки на администратори на публични вземания МФ може да определи да се прилага една първостепенна система в СЕБРА, чрез която да се възстановяват такива суми, които са за сметка на повече от един бюджет-получател на средствата, подлежащи на възстановяване.

В. Коригиране на грешки при преводи към сметки на администратори на публични вземания

V. Обхват и основни процедури

36. Разпоредбите на този раздел се прилагат за грешки, допуснати от банки/ДПУ при превеждането на суми по сметки на администратори на публични вземания (сметки с идентификатор за вид сметка δx). Не се счита за грешка правилно изпълнен превод към такава сметка въз основа на неправилно съставен платежен документ.

37. При установяване на допусната грешка от страна на банка/ДПУ при изпълнение на платежна операция, банката/ДПУ изготвя и изпраща уведомление до администратора на публични вземания-титуляр на сметката (НАП, Агенция „Митници“ или съответната специализирана общинска администрация за местни данъци и такси), в което:

а) описва типа на допусната грешка, като посочва и информация за извършения превод, включваща необходимата информация, удостоверяваща извършването на грешката – дата и сума на превода, IBAN номер на сметката, от която първоначално е извършен грешния превод, наименование на титуляря на сметката и информация за задълженото лице, посочено в превода (идентификатор – ЕИК/ЕГН/ЛНЧ и име на задълженото лице и др.);

б) в случаите, когато е налице грешка в идентификатора на данъчнозадълженото лице се посочва и коректният идентификатор и наименованието на данъчнозадълженото лице;

в) декларира, че грешката е била допусната по вина на банката/ДПУ, а не по вина на наредителя;

г) отправя искане за извършване от съответния администратор на публични вземания на коригиращи операции в неговата информационна система по служебен ред.

38. Банката/ДПУ носи отговорност за достоверността на информацията във всяко уведомление, с което е поискано извършване на коригиращи операции по служебен ред, в резултат на допуснатата грешка от страна на банката/ДПУ.

39. Администраторът на публични вземания предоставя отговор на уведомлението на банката/ДПУ, дали е извършена или не е извършена коригираща операция, като при отказ за извършване на коригираща операция се посочва причината за отказа.

40. Администраторът на публичните вземания може да изиска допълнителна информация от банката/ДПУ, само доколкото е необходимо това за изясняване на естеството и характера на грешката.

41. В зависимост от вида на грешката се процедира, както следва:

41.1. **вярна сметка на администратор на публични вземания, вярна сума, грешно посочен идентификатор на задълженото лице (ЗЛ).** При получено писмо от банка/ДПУ за допусната грешка, сумата служебно се прехвърля от водената в информационната система на администратора на публични вземания сметка/партида на грешното ЗЛ в сметката/партидата на вярното ЗЛ;

41.2. **вярна сметка на администратор на публични вземания, сума по-малка от наредената от лицето, вярно посочен идентификатор на ЗЛ.** При откриване на грешката, ДПУ превежда разликата по сметка на администратора на публичните вземания;

41.3. вярна сметка на администратор на публични вземания, сума по-голяма от наредената от лицето, вярно посочен идентификатор на ЗЛ. След получено писмо от банка/ДПУ, администраторът на публични вземания превежда разликата обратно на банката/ по посочената в писмото сметка на ДПУ в срок до десет работни дни;

41.4. вярна сметка на администратор на публични вземания, сума по-малка от наредената от лицето, грешно посочен идентификатор на ЗЛ. В този случай се прилагат процедурите по т. **41.1** и **41.2** от това приложение – администраторът на публични вземания прехвърля служебно сумата от водената при него сметка/партида на грешното ЗЛ по сметката/партидата на вярното ЗЛ, а банката/ДПУ извършва нов превод за разликата в сумата;

41.5. вярна сметка на администратор на публични вземания, сума по-голяма от наредената от лицето, грешно посочен идентификатор на ЗЛ. В този случай се прилагат процедурите по т. **41.1** и **41.3** от това приложение – администраторът на публични вземания прехвърля служебно сумата от водената при него сметка/партида на грешното ЗЛ по сметката/партидата на вярното ЗЛ и възстановява надвнесената сума в полза на банката/ДПУ по посочената в писмото сметка;

41.6. вярна сметка на администратор на публични вземания, дублирано плащане, вярно посочен идентификатор на ЗЛ. След получено писмо от банката/ДПУ, администраторът на публични вземания възстановява на банката/ДПУ сумата на дублирания превод по посочената в писмото сметка в срок до десет работни дни;

41.7. вярна сметка на администратор на публични вземания, дублирано плащане, грешно посочен идентификатор на ЗЛ. Администраторът на публични вземания служебно прехвърля вярната сума от сметката/партидата на грешното ЗЛ в сметката/партидата на вярното ЗЛ и възстановява на банката/ДПУ сумата на дублирания превод в полза по посочената в писмото сметка в срок до десет работни дни;

41.8. грешно постъпила сума по сметка на администратор на публично вземане, предназначена за друга платежна сметка. Банката/ДПУ извършва коригиращ превод по вярната сметка за вярната сума. След получено писмо от банката/ДПУ администраторът на публично вземане превежда неточно преведената сума обратно на банката/ДПУ по посочената в писмото сметка в срок до десет работни дни;

41.9. когато при грешния превод по т. **41.8** от това приложение е допуснато и извършването на грешка/грешки по т. **41.1-41.7** от това приложение, се процедира едновременно по приложимия за съответните грешки ред;

41.10. прехвърляне на сумата по сметката/партидата на вярното ЗЛ в следствие на уведомление за сгрешен идентификатор се извършва и в случаите, когато към датата на получаване на уведомлението от банката/ДПУ, съответното юридическо/физическо лице с грешно попълнения от банката/ДПУ идентификатор е прекратено/починало или съответното лице няма партида/сметка;

41.11. само за сметките за публични вземания, администрирани от Агенция „Митници“ – при грешни преводи, включващи сгрешен идентификатор на ЗЛ и/или сметка, не се извършва прехвърляне по партида/сметка (виртуална сметка) и не се възстановяват суми, когато в резултат на сгрешения превод сумата е използвана за погасяване на задължения към Агенция „Митници“, вследствие на което е разрешено и осъществено освобождаването на стоката от митнически контрол.

42. Администраторът на публични вземания може да изиска от банката/ДПУ допълнителна информация съгласно т. **40** от това приложение, не по-късно от десет работни дни от получаване на писмото на банката, като за възстановяването на сумата започва да тече нов срок от десет работни дни от датата на предоставяне от банката/ДПУ на исканата допълнителна информация. Банката предоставя допълнителната информация

в срок от десет работни дни от получаването на искането.

43. При прилагането на т. **40** и **42** от това приложение процедурата по коригиране на грешка/грешки, иницирана въз основа на съответното писмо на банка/ДПУ, следва да приключи не по-късно от тридесет работни дни от датата на получаване от администратора на публични вземания на първоначалното уведомление на банката/ДПУ.

44. Уведомленията от банката/ДПУ следва да бъдат подписвани от лица, различни от служителите на банката/ДПУ, допуснали/отговорни за грешката и техните непосредствени ръководители.

VI. Допълнителни разпоредби относно сметки на НАП и Агенция „Митници“ за публични вземания

45. Уведомленията от банките/ДПУ до НАП и Агенция „Митници“ се изпращат само чрез електронни съобщения, подписани с *квалифицирано удостоверение за квалифициран електронен подпис (КУКЕП)* на съответните определени от НАП и Агенция „Митници“ електронни адреси. Банките/ДПУ предоставят по електронен път на НАП и Агенция „Митници“ списък с данните на служителите, които са оторизирани от съответната банка/ДПУ да изпращат уведомленията за грешки. Тази разпоредба се прилага, доколкото не са приложени разпоредбите на т. **46** и т. **47**.

46. Доколкото не е приложена разпоредбата на т. **47** от това приложение, изпращането на уведомленията и свързаният с тях обмен на информация може да се реализира и чрез информационните системи на НАП и Агенция „Митници“ като въвеждането на тази възможност се съгласува предварително от НАП/Агенция „Митници“ с *Асоциацията на банките в България (АББ)*.

47. При наличие на техническа възможност, изпращането на уведомленията и свързаният с тях обмен на информация може да се реализира и чрез други информационни системи, при осигурен достъп на НАП/Агенция „Митници“ и банки. Въвеждането на тази възможност се извършва със съвместно писмо на МФ и БНБ, след съгласуване с *АББ*.

VII. Допълнителни разпоредби относно сметки 7311 на общини

48. Доколкото не е приложена разпоредбата на т. **49**, уведомленията от банките/ДПУ до общините се изпращат на хартиен носител, или чрез електронно съобщение, подписано с *КУКЕП*, на електронен адрес, обявен на интернет страницата на съответната община.

49. При наличие на техническа възможност, изпращането на уведомленията до съответната община и свързаният с тях обмен на информация може да се реализира и чрез информационна система/информационни системи, при осигурен достъп на банки и общини. Въвеждането на тази възможност се извършва със съвместно писмо на МФ и БНБ, след съгласуване с *АББ* и *Националното сдружение на общините в Република България*.

50. В случай на грешка по т. **41.8** от това приложение, при която е преведена сума по дебитно-контролиращата сметка 7311, тази сума се прехвърля служебно от банката съгласно т. **19-буква „а“** от това приложение по съответната сметка за нето-постъпленията, независимо от това, коя е вярната сметка. Когато вярната сметка е сметка, различна от сметката за нето-постъпления, по която е прехвърлена сумата от дебитно-контролиращата сметка, превеждането на сумата по вярната сметка може да се извърши от сметка 7311, 7304, друга сметка на общината или чрез СЕБРА.

VIII. Други въпроси

51. Разпоредбите на **раздел V** от това приложение се прилагат и при въвеждане след влизането в сила на указанието на други сметки на администратори на публични вземания (сметки с идентификатор за вид сметка *8x*), с титуляри, различни от НАП, Агенция „Митници“ и общини, като със съвместно писмо на МФ и БНБ може да се конкретизират и подходите за обмена на информацията между банките/ДПУ и съответния администратор на публични вземания.

52. Разпоредби на **раздел V** от това приложение може да се прилагат за определени със съвместно писмо на МФ и БНБ случаи на внасяне на публични вземания чрез сметки, с идентификатор за вид сметка *3x*. С писмото може да се конкретизират и подходите за обмена на информацията между банките/ДПУ и съответния администратор на публични вземания.

53. Коририране на грешки по **раздел V** и т. **50** от това приложение не представлява коригиращи преводи по смисъла на *Закона за платежните услуги и платежните системи*.